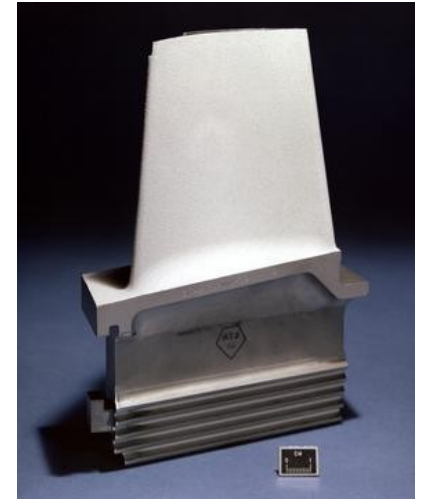

Vysokovýkonové pulzní magnetronové naprašování tenkých filmů ZrO_2

Ing. Jiří Rezek

Proč ZrO₂?

- nízká tepelná vodivost=>tepelné bariéry
- zajímavé optické vlastnosti
- tažná keramika
- dobré mechanické vlastnosti

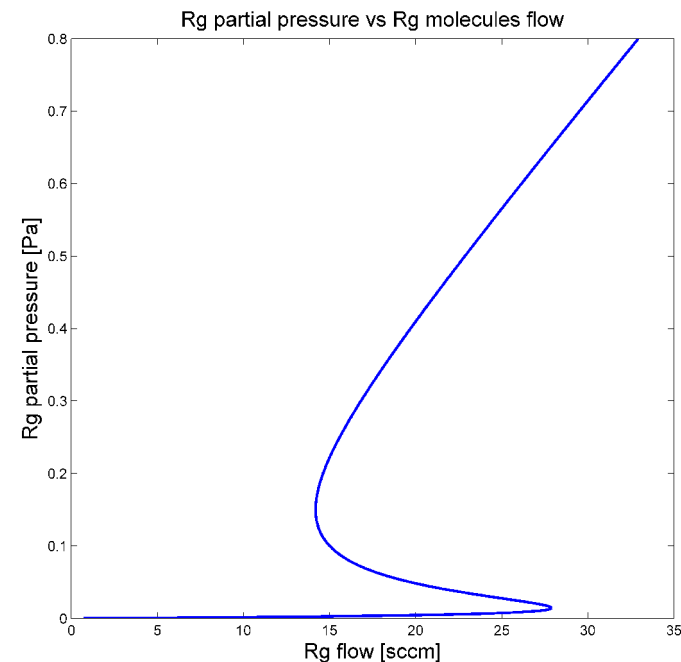

Proč HiPIMS?

- nová a prudce se rozvíjející oblast (od r. 1999)
- výkonová hustota v pulzu: až několik kW/cm^{-2}
(dc naprašování: max. několik W/cm^{-2})
- možnost vytvoření vysoce ionizovaného plazmatu
=>
  - vysoký podíl iontů (až 95%) terčového materiálu v toku na substrát
  - možnost ovlivnění el. polem=> densifikace vrstev, zlepšení adheze,..
- náš zdroj: Hüttinger HMP 2/1 (2000V/1000A)

Reaktivní naprašování

- přítomnost reaktivního plynu komplikuje stabilitu procesu:
  - otravování terče ($S_{\text{compound}} \sim 0.1 S_{\text{metal}}$)
  - mizení anody (lze eliminovat bipolárním systémem)
  - vznik mikro- a makro-oblouků (významné při nízkých frekvencích (<5 kHz))

ZrO₂ – situace

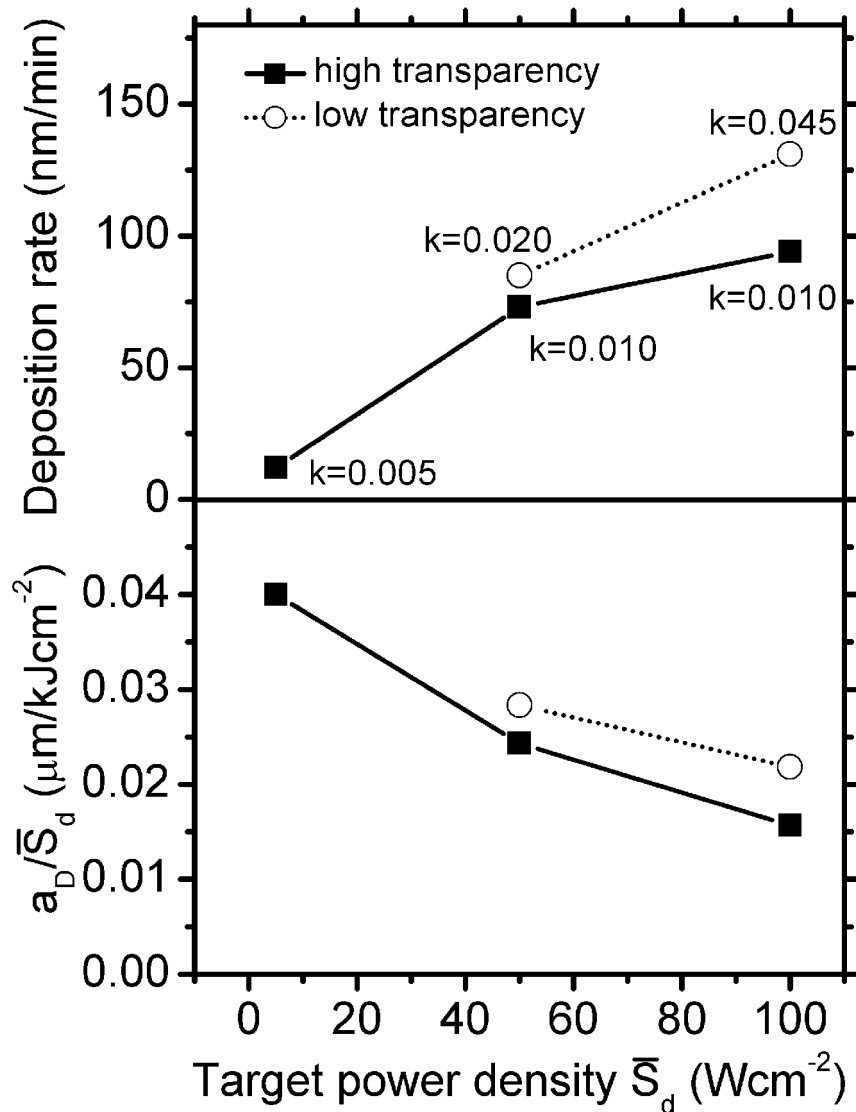
Cíl: připravit transparentní ZrO₂ vrstvy za vysoké depoziční rychlosti

- možné přístupy:
  - depozice v oxidovém módu
    - nízká dep. rychlost, problémy s oblouky ($f_r < 500\text{Hz}$, unipolární zdroj)
  - depozice v přechodovém módu
    - možnost dosáhnout vyšších dep. rychlostí při velmi dobré transmitanci vrstev
    - proces je třeba řídit

ZrO₂ – systém řízení

- zavedena zpětná vazba
- možné zatížení v periodě: až 100Wcm⁻²
(ox.mód~10Wcm⁻²)
- zabránění kompletnímu otrávení terče=> eliminace mikrooblouků
- probíhá patentové řízení

ZrO₂ – depoziční charakteristiky

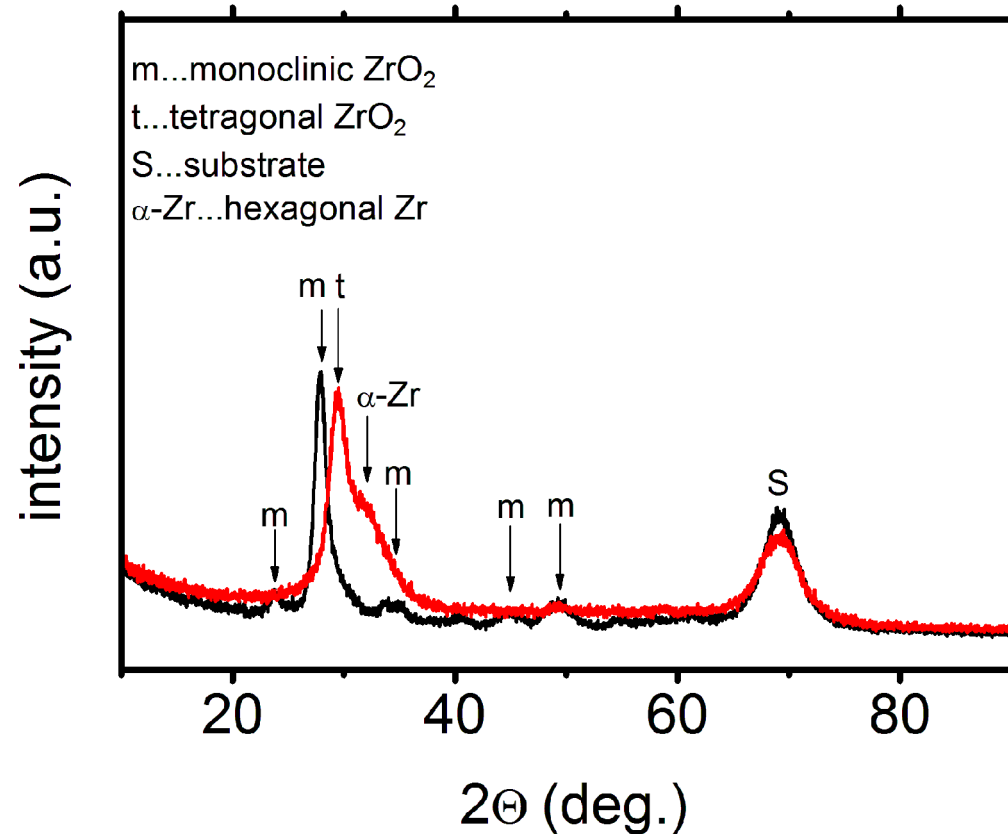
- možnost řízení transparence vrstev

- dosaženo dep. rychlosti 94nm/min pro transparentní vrstvu (~80% pro tloušťku 1μm)

ZrO₂ – struktura vrstev

— k=0.008, T_{EoD}=200°C, 69 at. % O

— k=0.1, T_{EoD}=175°C, 60 at.% O

- struktura závislá na transparentci (resp. poměru O/Zr)
- méně transparentní vrstvy: dominantní fáze je vysokoteplotní t-ZrO₂ (T_{trans} ~1220°C)

Závěr

- vyvinut řídicí systém pro vysokorychlostní HiPIMS depozici ZrO_2
- dosažena dep. rychlost 94nm/min (ox. mód: <10 nm/min)
- pro vrstvy s nízkým poměrem O/Zr dominantní vysokoteplotní t- ZrO_2 pro $T_{\text{dep}} = 175^\circ\text{C}$